

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Adam Bodnar

Warszawa,

18/06/2018

KMP.571.9.2017.RK

**Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości**

Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

Wielce Szanowny Panie Ministrze,

W dniu 5 grudnia 2017 r. zwróciłem się do Pana Ministra o złożenie wniosku o upublicznienie raportu Europejskiego Komitetu ds. Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu i Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (CPT) z wizyty w Polsce, przeprowadzonej w maju 2017 r. Zgodnie bowiem z art. 11 ust. 1 i 2 Europejskiej Konwencji o zapobieganiu torturom oraz niehumanicznemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu (Dz. U. z 1995 r. Nr 46, poz. 238 ze zm.) sprawozdanie Komitetu z wizytacji ma charakter poufny i może zostać opublikowane wyłącznie na żądanie Państwa-Strony.

Pismem z dnia 6 lutego 2018 r., znak DWMPC-III-853-61/17, Podsekretarz Stanu Łukasz Piebiak poinformował mnie, że decyzja o ewentualnym opublikowaniu raportu zostanie podjęta w chwili udzielania Komitetowi odpowiedzi na raport. Termin ten został określony do dnia 27 maja 2018 r. Raport miał również zostać przetłumaczony przez Ministerstwo Sprawiedliwości na język polski.

W dniu 26 kwietnia 2018 r. zwróciłem się do Pana Ministra z wnioskiem o publikację raportu CPT przed udzieleniem odpowiedzi na rekomendacje.

Do dnia dzisiejszego raport nie został opublikowany przez Komitet. Nie otrzymałem też od Pana Ministra odpowiedzi na pismo z dnia 26 kwietnia 2018 r.

Z uwagi na powyższe pozwolę sobie zwrócić uwagę na dwie kwestie. Publicznie dostępny raport Komitetu ma ogromną wartość edukacyjną i prewencyjną. Umożliwia zapoznanie się przez opinię publiczną i osoby sprawujące nadzór nad osobami pozbawionymi wolności, z problemami dostrzeżonymi przez Komitet i rekomendowanymi rozwiązaniami. Świadczy to o transparentności działań władz krajowych, stymuluje dyskusję środowisk eksperckich na temat skutecznej prewencji tortur, ma także wpływ na

kształtowanie świadomości społeczeństwa w zakresie ochrony praw człowieka i zapobiegania torturom.

Publicznie dostępny raport CPT ma również istotne znaczenie dla efektywnego wykonywania przez Rzecznika Praw Obywatelskich funkcji krajowego mechanizmu prewencji tortur. Pozwala bowiem Rzecznikowi na określenie priorytetów i form aktywności oraz rewizję wydawanych rekomendacji, co ma istotne znaczenie z punktu widzenia dialogu z personelem miejsc detencji i polskimi władzami.

Dlatego też niepokoi mnie brak odpowiedzi na pismo z dnia 26 kwietnia 2018 r. i nieopublikowanie raportu przez Komitet.

Chciałbym też zwrócić Panu Ministrowi uwagę, że coraz więcej państw Rady Europy decyduje się na wprowadzenie tzw. automatycznej procedury publikacji przyszłych raportów CPT i odpowiedzi rządów. Dotychczas uczyniło to 9 państw: Austria, Bułgaria, Dania, Finlandia, Luksemburg, Mołdawia, Monako, Szwecja i Ukraina¹.

Procedura ta polega na wyrażeniu przez Państwo woli udostępniania opinii publicznej raportów bezpośrednio po ich zatwierdzeniu przez CPT (bez oczekiwania na odpowiedź na raport), jak również odpowiedzi rządu bezpośrednio po ich otrzymaniu przez Komitet.

Komentując przystąpienie Danii do automatycznej procedury publikacji Przewodniczący CPT Mykola Gnatovskyy podkreślił, że decyzja duńskiego rządu jest dowodem siły zaangażowania władz w realizację zaleceń CPT, a także odzwierciedla determinację tego kraju, by stać się liderem w zapobieganiu torturom w Europie i poza nią.

Przewodniczący CPT podkreślił również, że przystąpienie do procedury umożliwia wszystkim zainteresowanym stronom (takim jak parlamentarzyści, sędziowie, prokuratorzy, organizacje pozarządowe i media) skuteczny udział w debatach i wydarzeniach dotyczących kwestii podniesionych przez CPT. Pomaga również w tworzeniu lepszej synergii między Komitetem a innymi mechanizmami prewencyjnymi oraz ułatwia udzielanie odpowiedniej pomocy technicznej².

Przystąpienie do automatycznej procedury publikacji rekomendują Państwom Komitet Ministrów i Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy³.

Z uwagi na powyższe zwracam się z uprzejmą prośbą o złożenie wniosku o upublicznienie raportu CPT z wizyty w Polsce w maju 2017 r., zamieszczenie jego przetłumaczonej wersji na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz przystąpienie do automatycznej procedury publikacji przyszłych raportów Komitetu i odpowiedzi rządu.

---

¹ Zob. komunikat CPT z dnia 29 maja 2018 r., dostępny na stronie: <https://www.coe.int/en/web/cpt/-/denmark-agrees-to-automatic-publication-of-reports-by-council-of-europe-anti-torture-committee>

² Zob. komunikat CPT z dnia 29 maja 2018 r.

³ Zob. Rezolucja Zgromadzenia Parlamentarnego 2160 (2017) przyjęta w dniu 26 kwietnia 2017 r. oraz odpowiedź Komitetu Ministrów na zalecenie 2100 (2017), przyjęta w dniu 29 listopada 2017 r.

Bardzo proszę o powiadomienie mnie o stanowisku przyjętym przez Pana Ministra w tej sprawie.

Z wyrazami szacunku,

Do wiadomości:

1. Rzecznik Praw Dziecka,
2. Prezes Najwyższej Izby Kontroli,
3. Przewodniczący Sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka,
4. Przewodniczący Senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji,
5. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego,
6. Dyrektor Biura Rady Europy w Warszawie,
7. Dyrektor Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (ODIHR),
8. Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej,
9. Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych,
10. Prezes Zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,
11. Prezes Zarządu Stowarzyszenia Amnesty International,
12. Prezes Zarządu Fundacji Międzynarodowa Inicjatywa Humanitarna,
13. Prezes Fundacji Instytut Spraw Publicznych,
14. Prezes Zarządu Stowarzyszenia Interwencji Prawnej,
15. Prezes Fundacji Instytut na rzecz Państwa Prawa,
16. Prezes Zarządu Fundacji im. Stefana Batorego,
17. Prezes Zarządu Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć,
18. Przewodnicząca Komitetu Ochrony Praw Dziecka,
19. Koalicja "Porozumienie na rzecz wprowadzania OPCAT",
20. Poznańskie Centrum Praw Człowieka, Instytut Nauk Prawnych PAN.